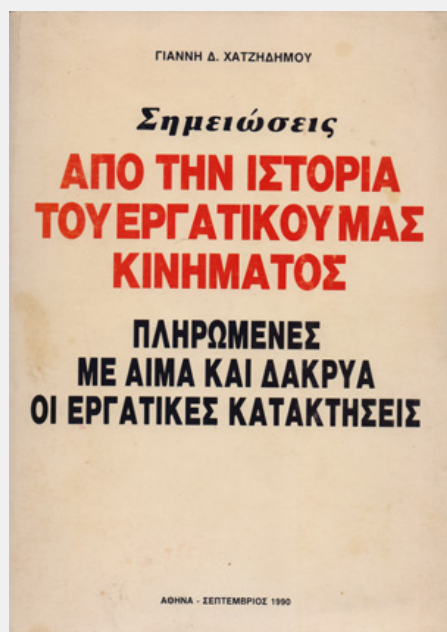

Από την ιστορία του εργατικού μας κινήματος

Επιμέλεια - Αντιγραφή και Σχόλια: **Θ. Μαράκης**

Μέρος Δεύτερο:

Πώς όμως, και γιατί, έφτασα στο σημείο να κάνω δήλωση μετανοίας;

Ακούστε με:

Είναι εξαιρετικά σημαντικό να κατανοήσουμε το πως και το γιατί έφτασε σ' αυτό το χαμηλό σημείο, ο μεγάλος ταξικός αγωνιστής και σπουδαίο στέλεχος του ΚΚΕ και του εργατικού κινήματος, (διάβαζε μέρος πρώτο) να απαρνηθεί την ιδεολογία του και τα πιστεύω του, για να υπογράψει δήλωση μετανοίας και μάλιστα, τόσο "εύκολα", χωρίς να υποστεί βασανιστήρια κάνοντας μόνο ένα χρόνο φυλακή!!

Βέβαια ήταν πολλοί οι αγωνιστές που αναγκάστηκαν να υπογράψουν δήλωση μετανοίας, είτε γιατί δεν άντεξαν στα φρικτά βασανιστήρια του Μανιαδάκη, της δικτατορίας του Μεταξά- μεταξύ άλλων το περίφημο πάγος και ρετσινόλαδο- είτε γιατί το ηθικό τους και οι σχέσεις τους με τις επαναστατικές ιδέες ήταν χαλαρές, είτε για τους λόγους που θα μας αφηγηθεί παρακάτω ο Χ"δήμου.

"Το Εφετείο μειώνει την ποινή μου σε φυλάκιση ενός χρόνου και αφού τελείωσε η ποινή μου και αφέθηκα ελεύθερος, η Ασφάλεια έσπευσε και μου ζήτησε δήλωση μετανοίας. Πως όμως, και γιατί έφτασα στο σημείο να κάνω δήλωση μετανοίας; Ακούστε:

Από τις αρχές του 1936 είχαν αρχίσει στη Ρωσία οι μεγάλες δίκες και **καταδίκες σε θάνατο των πλέον επιφανών ηγετών της Οκτωβριανής Επανάστασης - Μπουχάριν, Ζινόβιεφ, Κάμενεφ, και σειράς άλλων ηγετικών στελεχών**. Τις δίκες αυτές τις παρακολουθώ με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Άλλωστε οι δίκες αυτές είχαν συγκλονίσει την παγκόσμια κοινή γνώμη και είχαν απασχολήσει τον παγκόσμιο τύπο. Ομολογώ πως οι απολογίες και οι ομολογίες αυτών των κατηγορουμένων, ότι υπήρξαν πράκτορες της Ιντέλιτζενς Σέρβις και εχθροί της Οκτωβριανής Επανάστασης, με είχαν κυριολεκτικά συγκλονίσει. **Δεν μπορούσα να πιστέψω** πως αυτοί οι μεγάλοι ηγέτες, με την τεράστια μόρφωσή και με τα τόσα θεωρητικά συγγράμματα που είχαν γράψει για τον κομμουνισμό, ήταν δυνατόν να προδώσουν την Επανάσταση και να αποδειχτούν εχθροί της μεγάλης Οκτωβριανής Επανάστασης.

Πίστευα και ακόμη εξακολουθώ να πιστεύω, πως ο Στάλιν χάλκευσε όλες αυτές τις δίκες με τις βαριές αυτές κατηγορίες εναντίον τους, για να απαλλαγεί από τους ισχυρούς αυτούς ηγέτες και να σφετεριστεί

αυτός την εξουσία. Λόγω του χαρακτήρα μου -ήμουν κι εξακολουθώ να είμαι συναισθηματικός τύπος - ήμουν πάντοτε εναντίον πάσης αδικίας. Έβλεπα πως **τα μέσα που χρησιμοποιούσε ο Στάλιν εναντίον των αντιπάλων του, οι οποίοι είχαν διαφορετικό τρόπο σκέψης κι ήθελαν ν' ακολουθήσουν κάποια άλλη τακτική στα σοβαρά προβλήματα, που αντιμετώπιζε τότε η ηγεσία του μπολσεβίκικου κινήματος, δεν είχαν ηθικές βάσεις.** (Υπογρ. Δικές μας)

Ομολογώ πως δεν μπόρεσα να υπερνικήσω τη μεγάλη ψυχολογική επίδραση που είχαν για μένα τα συγκλονιστικά αυτά γεγονότα. Δεν μπορούσα, με κανένα τρόπο, να δικαιολογήσω τη μεγάλη, την κατάφωρη αδικία που γινόταν σε βάρος μεγάλων αγωνιστών και θεωρητικών του κομμουνισμού. Με κυριαρχούσε η έμμονη ιδέα πως αφού αυτά συμβαίνουν σήμερα στο μεγάλο μπολσεβίκικο κόμμα της Ρωσίας, γιατί δεν μπορούσαν να συμβούν και στο ΚΚΕ; Αφού το ΚΚΕ καθοδηγείται από την ΚΔ.

Από νεαρή ηλικία ακόμη, νεολαίος κομμουνιστής, διάβαζα το "ΡΙζοσπάστη." "Έβλεπα σ' αυτόν, σχεδόν καθημερινά, τις φωτογραφίες των μεγάλων αυτών αγωνιστών με τη σοβαρή προσωπικότητα και την εμφάνιση που είχαν αυτοί οι αγωνιστές. Πραγματικά, ξεχώριζαν από όλους τους ηγέτες. Τα πολύ αυτά, τότε, γεγονότα ομολογώ πως με συγκλόνισαν. Δεν μπορούσα να εξηγήσω **πώς είναι δυνατόν κομμουνιστές να εκτελούν να εκτελούν τους καλύτερους κομμουνιστές, αλλά και εκατοντάδες στελέχη που πάλεψαν και αγωνίστηκαν χρόνια ολόκληρα για την επικράτηση του κομμουνισμού. Έτσι, ψυχολογικά, δεν είχα πια ούτε τη θέληση, ούτε την πίστη να αγωνιστώ για τη μεγάλη αυτή ιδέα που είχα βαθιά πίστη.**" (Υπογρ. Δική μας)

Ωστόσο αυτό το γεγονός δεν τον σταμάτησε και στην κατοχή πάλεψε στις γραμμές του ΕΑΜ και ανέβηκε στο βουνό με τον ΕΛΑΣ, αφήνοντας γυναίκα και δύο παιδιά στο έλεος της γερμανικής και ταγματασφαλίτικης βαρβαρότητας, τεκμήριο του ταξικού αγωνιστή!!

"Να, λοιπόν, πως τον θέλει τον κομμουνιστή το περίφημο Τσιτάτο του Στάλιν, που λέει: "Εμείς οι κομμουνιστές είμαστε άνθρωποι από ιδιαίτερο υλικό, είμαστε άνθρωποι φτιαγμένοι από ιδιαίτερη πάστα. Δεν μπορεί ο καθένας να είναι μέλος του κόμματος, δεν μπορεί ο καθένας να αντέξει τις θύελλες ενός τέτοιου σκληρού αγώνα. Είμαστε παιδιά της ανέχειας και του αγώνα, είμαστε παιδιά απίστευτων στερήσεων και ηρωικών προσπαθειών." Και καταλήγει: "Να τι πρέπει να είναι ένα μέλος του κομμουνιστικού κόμματος. Για τους μπολσεβίκους, δεν υπάρχουν φρούρια που να μην μπορούν να τα καταλάβουν." Ομολογώ πως...αυτά τα λόγια,...είχαν βαθιά απήχηση μέσα μου.

Πλην, όμως, τα λόγια αυτά για να εφαρμοστούν στην πράξη χρειάζεται πριν απ' όλα βαθιά πίστη και με τις πράξεις τις εγκληματικές που εφάρμοζε ο Στάλιν εναντίον αθώων συνεργατών του εγώ δεν μπορούσα πλέον να συμβιβαστώ και να συνεχίσω τον σκληρό αυτό αγώνα κι έβγαλα τα συμπεράσματά μου.

Στα σοσιαλιστικά καθεστώτα πρέπει να υπάρχει ελευθερία των πολιτών και ανθρώπινα δικαιώματα. Καθεστώτα χωρίς λαϊκή συγκατάθεση και πολυκομματισμό δεν έχουν καμιά σχέση με το σοσιαλισμό. (Υπογρ. Δικές μας)

Η 3η Κομμουνιστική Διεθνής και τα Κομμουνιστικά Κόμματα

Μετά το θάνατο του Λένιν, το 1924, που γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος ήταν ο Στάλιν, **σιγά - σιγά κατάργησε την εσωτερική Δημοκρατία όχι μόνο στο ρώσικο κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης, αλλά και στη Κ.Δ. και κατ' επέκταση σε όλα τα κόμματα που ανήκαν στη δύναμή της.** Έτσι σταμάτησε να λειτουργεί μέσα στα κόμματα η Δημοκρατία, δηλαδή η κριτική, η αυτοκριτική και ο έλεγχος των αποφάσεων, που ήταν ένας από τους βασικούς όρους για την καλή λειτουργία των κομμουνιστικών κομμάτων. Έτσι ο Στάλιν έγινε ο πλέον επικίνδυνος εχθρός της **Οκτωβριανής Επανάστασης**, αφού τα τρία στοιχειώδη πλέον αγαθά έπαψαν να λειτουργούν και η εξουσία πέρασε πλέον στην προσωπική διαχείριση του Στάλιν.

Τη δικτατορία του προλεταριάτου ο Στάλιν τη στρέφει πλέον εναντίον του προλεταριάτου των αγροτών και των διανοουμένων. Και αρχίζει τις εκκαθαρίσεις από το 1927, για να φθάσει το 1936 **στους επιφανείς ηγέτες της Οκτωβριανής Επανάστασης.....**

[....] Ακόμη έφθασε αυτό το δικτατορικό καθεστώς του Στάλιν, το 1938, 1939, 1940, **να δολοφονεί εν ψυχρώ εκατοντάδες χιλιάδες αξιωματικούς του Ερυθρού Στρατού**, τους πλέον έντιμους και ικανούς ανθρώπους, από φόβο μήπως κάποτε στραφούν εναντίον του και τον ανατρέψουν.

Ο στρατάρχης Μιχαήλ Τουχατσέφσκι, το καμάρι του Κόκκινου Στρατού, τουφεκίστηκε τον Ιούνιο του 1937.

Οι διωγμοί και εκτελέσεις συντρόφων από συντρόφους κατ' εντολή του Στάλιν.....μετέτρεψαν τη μεγάλη Ρωσία σε ολοκαύτωμα. Και έχουν προκαλέσει τη δυστυχία σε εκατομμύρια Ρώσους, που σχεδόν η πλειοψηφία αυτών των ανθρώπων το μεγαλύτερο ιδανικό της ήταν η κομμουνιστική κοινωνία.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση, του Αντών Αντόνωφ Οβσεγιένκο, γιού ενός μπολσεβίκου επαναστάτη. Ο πατέρας του ήταν αυτός που ως αρχηγός Ερυθροφρουρών ηγήθηκε στην κατάληψη των χειμερινών ανακτόρων στην Πετρούπολη, τον Οκτώβρη του 1917....Και αφού πέρασε εν συνεχεία από διάφορα ανώτερα διοικητικά πόστα, ο Στάλιν το 1938 τον εκτέλεσε μαζί με άλλους τρεις βετεράνους μπολσεβίκους. Ο γιος του Αντών ήταν 17 χρονών και ήταν μέλος της κομμουνιστικής νεολαίας και φοιτούσε σε πανεπιστήμιο. Το σταλινικό καθεστώς του ζήτησε να υπογράψει μια δήλωση, όπως καλή ώρα ζητούσαν εδώ τα καθάρματα τα δικά μας, Μεταξάς, Παπαδόπουλος κλπ, και ζητούσαν από το νεαρό σπουδαστή να υπογράψει ότι ο πατέρας του ήταν "εχθρός του λαού". Ο Αντών αρνήθηκε και εκδιώχθηκε γι αυτό και από τη νεολαία και από το πανεπιστήμιο. Στα 1940 σε ηλικία 20 χρονών, συνελήφθη, εξορίστηκε, κλείστηκε σε διάφορες φυλακές και στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας. Αφέθηκε ελεύθερος το 1953, αφού πέθανε ο Στάλιν, για να γράψει το 1979 ένα βιβλίο για τις μαζικές εκτελέσεις της προπολεμικής περιόδου, που συγκλονίζει τους αναγνώστες του.

"Ο πατερούλης ο Στάλιν -γράφει ο Αντών Αντόνωφ - σκότωσε τον πατέρα μου, όπως σκότωσε χιλιάδες άλλους επαναστάτες. Η μητέρα μου αυτοκτόνησε σε μια από τις φυλακές του Στάλιν κι εγώ πέρασα τα νιάτα μου σε φυλακές και στρατόπεδα". " Η σταλινική περίοδος με την γενοκτονία της, τον εξευτελισμό του ατόμου και τη βία που άσκησε, είχε περισσότερες καταστρεπτικές συνέπειες από τους δύο παγκόσμιους πολέμους. Η εποχή μας καταγγέλλεται μερικές φορές για τα εγκλήματα του αιώνας.....Αλλά κανένα απ' αυτά τα εγκλήματα δεν μπορεί να συγκριθεί με τα **εγκλήματα του Στάλιν Σε μια ιστορική περίοδο κατάφερε, σε σύντομο διάστημα, να ληστέψει τους αγρότες, αφαιρώντας ότι είχαν, τους εργάτες παίρνοντας τα εργοστάσια (από τη διοίκησή τους), τους πνευματικούς ανθρώπους απαγορεύοντας τους την ανεξάρτητη δημιουργική εργασία. Και όλους τους λαούς της πολυεθνικής σοβιετικής πολιτείας στερώντας βασικά δικαιώματα και μεταξύ αυτών και το δικαίωμα να ταξιδεύουν ελεύθερα. Στη συνέχεια εξαφάνισε εκατομμύρια Σοβιετικούς πολίτες. Αλήθεια, αυτό είναι το έγκλημα του αιώνα!" (Υπογρ. Δικές μας)**

Και συνεχίζοντας ο Χ"δήμου τον καταγγελτικό του λόγο:

"Έτσι, με τον απόλυτο ρόλο του κόμματος στην κοινωνία επιβλήθηκε το σταλινικό δικτατορικό καθεστώς της τυραννίας στο νεοσύστατο το εργατικό κράτος ΕΣΣΔ....μετέβαλε τον άνθρωπο σε απρόσωπο στοιχείο της μάζας. Επενδύθηκε ιδεολογικά με την παραχάραξη και τον εκφυλισμό της μαρξιστικής σκέψης.

Όλα στήθηκαν με το κεφάλι κάτω. Ο γραφειοκράτης ονομάστηκε κομμουνιστής κι ο επαναστάτης "ύποπτος". Ο κρατικός υπάλληλος "προλετάριος" κι ο εργάτης....

Το αστυνομικό κράτος ονομάστηκε "σοσιαλισμός" κι η διαφύλαξη του ανατέθηκε στο χωροφύλακα και τον καταδότη. Η υλική ανέχεια του λαού ονομάστηκε "σοσιαλιστική πίστη" και τα σκανδαλώδη προνόμια των γραφειοκρατών "σοσιαλιστική αρετή". (Υπογρ. Δικές μας)

“Ύστερα από την περιγραφή για το ρόλο του Στάλιν και της Κομμουνιστικής Διεθνούς, εύκολα μπορεί ο καθένας να αντιληφθεί πως ο μεγάλος εγκληματίας για τα λάθη που έγιναν υπεύθυνος είναι ο Στάλιν και το σταλινικό γραφειοκρατικό κράτος, που δημιούργησε και η 3η Κομμουνιστική Διεθνής, που με την εσφαλμένη πολιτική της γραμμή και καθοδήγηση σε διεθνή προβλήματα στα κομμουνιστικά κόμματα, διέβρωσε τα πάντα,.....

{....} νομίζω πως δεν πρέπει να υπάρχει καμία αμφισβήτηση πως το ΚΚΕ εφόσον εκτελούσε κατά γράμμα τις εντολές και εξέφραζε την πολιτική γραμμή της σταλινικής 3ης Κομμουνιστικής Διεθνούς ήταν πλέον βέβαιο πως το ΚΚ της Ελλάδας μας, αφού ήταν στα γρανάζια και στο κύκλωμα του ιστού της σταλινικής γραφειοκρατίας, επόμενο ήταν να υποστεί και αυτό τις συνέπειες των εγκληματικών και τραγικών σφαλμάτων που ακολούθησαν, με πολύ βαριές συνέπειες για το εργατικό μας κίνημα και για το λαό μας, που τις γνώρισε και τις πλήρωσε πολύ ακριβά. Κατόπιν όλων αυτών των γεγονότων, ας μην ψάχνουμε να βρούμε σφάλματα στο ΚΚΕ.”

Αυτό το τελευταίο χρειάζεται πολύ συζήτηση και σχολιασμό,-αν η σταλινική γραφειοκρατική καθοδήγηση είναι η μόνη υπεύθυνη για τα σφάλματα του ΚΚΕ και των άλλων ΚΚ- πράγμα που θα κάνουμε στο τέλος αυτού του άρθρου !! Ωστόσο θα συνεχίσουμε με μερικά ακόμη αποσπάσματα για να σχηματίσει ο αναγνώστης όσο γίνεται πιο πληρέστερη εικόνα για το μέχρι ποιου πολιτικού σημείου και κριτικής στάσης μπόρεσαν να φτάσουν -σύμφωνα με το παράδειγμα του Χ”δήμου- πολλά μέλη και στελέχη του ΚΚΕ κάτω από την επίδραση των εγκλημάτων της σταλινικής και όχι μόνο περιόδου. Και βέβαια κάτω από την παραμορφωμένη και πλαστογραφημένη μαρξιστική- λενινιστική πολιτική παιδεία που ελάμβαναν τα στελέχη και τα μέλη του ΚΚΕ και των άλλων ΚΚ!!

Και συνεχίζοντας την αφήγηση του Χ”δήμου είναι αλήθεια-όχι ολόκληρη- ότι:

“Παρόλο αυτά, οι Έλληνες κομμουνιστές ακόμα και στις πιο στείρες στιγμές του διεθνούς σταλινικού κομμουνιστικού κινήματος, όταν κυριαρχούσαν ο δογματισμός και η σταλινική προσωπολατρία και κατάργηση ακόμα και κάθε έννοιας και αυτού του στοιχειώδους εσωκομματικού συγκεντρωτισμού, αγωνίστηκαν με ανιδιοτέλεια και με συνέπεια για τη δημοκρατία και για τις ελευθερίες του ελληνικού λαού.

Οι κομμουνιστές της Ελλάδας, ήταν άνθρωποι ενάρετοι, ανιδιοτελείς, άνθρωποι φτιαγμένοι από ιδιαίτερο υλικό. Ήταν....τα καλύτερα παιδιά του εργαζόμενου λαού και γι αυτό θυσίασαν τα πάντα μέσα στις θύελλες και τις ανέχειες ενός τόσο σκληρού αγώνα. Έδωσαν ακόμα και αυτή τη ζωή τους, με μοναδικό γνώμονα και πίστη στον αγώνα και όχι το ατομικό συμφέρον. Πίστευαν πως θα δημιουργήσουν μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, μια κοινωνία δίκαια με δημοκρατία ανεξάρτητη και ελεύθερη. Γι αυτά τα μεγάλα ιδανικά χιλιάδες αγωνίστηκαν, φακελώθηκαν, βασανίστηκαν, εξορίστηκαν, φυλακίστηκαν, εκατοντάδες στάθηκαν ορθοί και αγέρωχοι τραγουδώντας εμπρός στα εκτελεστικά αποσπάσματα, στο μεγάλο αγώνα. **Αλλά εξαπατήθηκαν οικτρά και ελεεινά, αφού είχαν μπλεχτεί στον ιστό της αράχνης του Στάλιν.** (Υπογρ. Δική μας)

Η “Τρίτη περίοδος”. Η εσωκομματική κρίση 1930-31

Νομίζουμε ότι είναι αναγκαίο να δούμε την αντίδραση των συνδικαλιστικών στελεχών σε σχέση με την πολιτική γραμμή της “τρίτης περιόδου”.

“Το Γενάρη του 1930 συνήλθε η 3η Ολομέλεια της Κεντρικής του ΚΚΕ, η Ολομέλεια της 3ης και τελευταίας περιόδου του καπιταλισμού. Έτσι την ονόμασε η Κομμουνιστική Διεθνής, που αντιπροσωπεύτηκε από τον Γκρούπι, Γερμανό βουλευτή της Πρωσικής Βουλής.

Οι εκτιμήσεις της Ολομέλειας για την τρέχουσα πολιτική κατάσταση υπαγορεύτηκαν από τον αντιπρόσωπο της Κομμουνιστικής Διεθνούς. Μπορούν να συνοψιστούν στα εξής: Βρισκόμαστε ήδη και

στην Ελλάδα όπως και σε όλο τον κόσμο σε μια επαναστατική κατάσταση. Οι μάζες αυθόρμητα με ορμή προχωρούν για την τελική αναμέτρηση.

Είναι η “Τρίτη και τελευταία περίοδος του καπιταλισμού”. Τα κομμουνιστικά όμως κόμματα καθυστερούν εν σχέσει με την ορμή των μαζών. Τα κύρια άμεσα συνθήματά ήταν: Γενική Πολιτική Απεργία και ένοπλοι κάθοδοι των αγροτών στις πόλεις. Την Κομματική Οργάνωση της Θεσσαλονίκης στην 3η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής την αντιπροσώπευσε ο γραμματέας της Περιφερειακής Επιτροπής τότε του ΚΚΕ, Σπύρος Μπρίφτης, που ήταν γνωστός με το ψευδώνυμο “Στίνας”.

[...] ο Μπρίφτης....κάλεσε κομματικό ακτίφ στο οποίο πήραν μέρος 23 στελέχη του κόμματος....

Να, λοιπόν, πως μας ανέλυσε τις αποφάσεις της 3ης Ολομέλειας ο “Στίνας”. Βρισκόμαστε, μας είπε, στην Ελλάδα, σε μια άμεση επαναστατική κατάσταση. Οι μάζες αυθόρμητα με ορμή προχωρούν για την τελική αναμέτρηση. Τα κύρια άμεσα συνθήματα πρέπει να είναι: Γενική πολιτική απεργία και ένοπλες διαδηλώσεις, καθώς και κάθοδος των αγροτών στις πόλεις. Ενθυμούμαι, ότι, όπως έτσι στεγανά έβαλε τις θέσεις αυτές, με ξερά συνθήματα να καλούμε τους εργάτες και αγρότες σε ένοπλες μαχητικές διαδηλώσεις, όλα τα στελέχη που βρισκόμαστε στο ακτίφ εκείνο, **μας περιέχουσε κρύος ιδρώτας**. Στη συνεδρίαση εκείνη μίλησε πρώτος και διαφώνησε, όπως ήταν επόμενο, **ο τότε γραμματέας του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Παπαγεωργίου....**

Δεύτερος ομιλητής ήταν ο Χρήστος Μάλαμας, καπνεργάτης, στέλεχος δυναμικό των καπνεργατών και υπέροχος ρήτορας.....μίλησε και αντέκρουσε το “Στίνα” με επιχειρήματα. Είπε, ανάμεσα σε άλλα:

“Πώς είναι δυνατόν να καλέσουμε τους εργάτες σε γενική απεργία και σε μαχητικές διαδηλώσεις, χωρίς να καταπιαστούμε πρώτα από τους μερικούς οικονομικούς τους αγώνες και τα οικονομικά τους ζητήματα, που τους απασχολούν; Έχω τη γνώμη, συνέχισε, πως μόνο με ξερά συνθήματα “γενική απεργία” και “μαχητικές διαδηλώσεις”, δεν θα μας ακολουθήσουν οι μάζες και υπάρχει κίνδυνος να απομονωθούμε από τις πλατιές μάζες των εργατών. Συμφωνώ, είπε, ότι ο καπιταλισμός μπήκε σε βαθιά οικονομική και πολιτική κρίση και ότι η κατάσταση είναι ευνοϊκή, αλλά δεν συμφωνώ με τις μαχητικές και τις ένοπλες συγκρούσεις”.
(Υπογρ. Δικές μας)

Ο “Στίνας” την επαύριο όσα μέλη δεν ήταν σύμφωνα μαζί του, τα αντικατέστησε. Πρώτα το γραμματέα του Εργατικού Κέντρου Π’γεωργίου,.....απομόνωσε το Χρήστο Μάλαμα, καθώς και άλλα στελέχη κι άρχισε η Κομματική Οργάνωση της Θεσσαλονίκης και το Εργατικό Κέντρο να καλούν τους εργάτες σε μαχητικές διαδηλώσεις. Έζησα την εποχή εκείνη. Συγκεντρώσεις καθημερινά χωρίς την άδεια της αστυνομίας.....Στην αρχή ακολουθούσαν ορισμένοι εργάτες, με την πάροδο, όμως λίγου χρόνου οι εργάτες έπαψαν να ακολουθούν και στις συγκεντρώσεις εκείνες βρίσκονταν μόνο τα μέλη του ΚΚΕ. Ακολουθούσαν, όπως ήταν επόμενο, συλλήψεις από την αστυνομία, ξυλοδαρμοί και αφάνταστη τρομοκρατία.

[...]Γίνονταν προσπάθειες από το Εργατικό Κέντρο και από τα συνδικάτα να κατεβάσουμε τους εργάτες σε απεργία. Όμως, οι σκόρπιες απεργίες, κι εκείνες χωρίς οργάνωση, δεν είχαν καμιά σοβαρότητα και σχεδόν χωρίς σημασία. Οι παράνομες μαχητικές διαδηλώσεις, οι προκηρύξεις, οι αφίσες κλπ, δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα....

Έτσι, η ανεδαφική και όχι σωστή πολιτική γραμμή της 3ης Ολομέλειας που ήταν θέσεις και εκτιμήσεις της Κ.Δ., άρχισε να κουράζει τα στελέχη και τα μέλη του κόμματος και να τα απομονώνει από τις μάζες των εργατών. Στις συνελεύσεις των συνδικάτων έρχονται όλο και λιγότεροι εργάτες. Στις συγκεντρώσεις στα εργοστάσια ορισμένοι εργάτες εξεδήλωσαν την δυσαρέσκειά τους. Η Θεσσαλονίκη που είχε το πιο γερό και καλά οργανωμένο κίνημα, η πολιτική αυτή το οδηγούσε στη διάλυση.....”

Τέλος παρ’ όλο το σοκ που δέχτηκε και την απογοήτευση από την εγκληματική πολιτική του Στάλιν και της γραφειοκρατίας, σε σημείο που να φτάσει να υπογράψει δήλωση μετανοίας ο ταξικός αυτός

αγωνιστής και σημαντικό στέλεχος του ΚΚΕ και του εργατικού κινήματος, δεν εγκατάλειψε τον αγώνα και όπως έχουμε ήδη γράψει πάλεψε στην αντίσταση μέσα από τις γραμμές του ΕΑΜ και του ΕΛΑΣ!! Και τα συμπεράσματα είναι ότι:

“[....]Ο μαρξισμός δεν είναι η πηγή των λαθών που έγιναν στην προσπάθεια της εφαρμογής του.

Η σοσιαλιστική ιδεολογία είναι αθώα και δεν ευθύνεται για τα εγκλήματα και όσα στραβά έγιναν από τις εξουσιαστικές σταλινικές ομάδες , που κυβερνούσαν...

[...]Όλα αυτά τα φαινόμενα δεν έχου καμία σχέση με το σοσιαλισμό.....

[...]Ο σοσιαλισμός στην πλήρη του συγκρότηση δεν δοκιμάστηκε ακόμα. Γι αυτό το αίτημα των λαών για την οικοδόμηση του παραμένει. Διότι αποτελεί ιστορική αναγκαιότητα.....

Έτσι ο σοσιαλισμός που εξ αιτίας του σταλινισμού δέχτηκε καίρια πλήγματα, δεν παύει να αποτελεί το αγλίσμα της σοσιαλιστικής ιδέας, αυτού που λέμε σοσιαλισμός με ανθρώπινο πρόσωπο. Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΕ... (Υπογρ. Δική μας).

“